

Wojewoda Pomorski Dariusz Drelich

Dyrektor Instytutu Pamięci Narodowej Oddział w Gdańsku
prof. Mirosław Golon

zapraszają na wykład
dr. hab. Piotra Niwińskiego

Pomorscy Wyklęci

5. Wileńska Brygada Armii Krajowej

Obchody Narodowego Dnia Żołnierzy Wyklętych w Gdańsku
organizowane są w ramach ogólnopolskich obchodów
ku czci „Żołnierzy Wyklętych”
objętych PATRONATEM NARODOWYM
Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy

29 lutego 2016 r. (poniedziałek), godz. 17.00

Dwór Artusa w Gdańsku
ul. Długi Targ 43-44

wstęp wolny

5. Wileńska Brygada Armii Krajowej wyrosła z pierwszego oddziału partyzanckiego AK, który wyszedł w pole na ziemi wileńskiej (1943). Oddział ten, dowodzony przez por. **Antoniego Burzyckiego „Kmicica”**, został zmasakrowany przez sowieckich dywersantów (ponad 80 zamordowanych), którzy zamordowali też samego dowódcę. Z resztek oddziału „Kmicica” i z nowego naboru powstała 5. Wileńska Brygada. Dowodził nią wybitny oficer polowy, rotmistrz, potem major **Zygmunt Szendzielarz „Łupaszko”**. Ppłk **Aleksander Krzyżanowski „Wilk”**, komendant Okręgu Wileńskiego AK, na pamiątkę tragedii oddziału „Kmicica” nazwał ją Brygadą Śmierci.

Po „wyzwoleniu” Wileńszczyzny „Łupaszko” nakazał swoim żołnierzom przebijanie się na zachód. Odtworzył częściowo swoją brygadę na Podlasiu (1945), a potem na Pomorzu Gdańskim i Zachodnim (1946). Na Pomorzu Gdańskim – od wiosny do listopada – łupaszkowcy przeprowadzili ponad 200 akcji propagandowych i zbrojnych przeciwko NKWD-UB, KBW i wojsku „ludowemu”. Byli nieuchwytni dla ubeckich obław. Przeszli do polskiej historii i do legendy. Dziś takie postacie, jak „Łupaszko”, „elazny”, „Lufa”, „M ciaław” czy „Inka” należą do panteonu żołnierzy „wyklętych”.

